

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.
Pol leta „ 2.
Četrt leta „ 1.

Pri oznanilih in tako tudi pri „poševicah“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Če se ne dobivajo po pošti, se dobivajo po roki na Starem trgu in v Ranski ulici.

Dopisi naj se pošiljajo vredništvu naročnika pa opravniku „Soče“, ž. g. Andreju Tabaj-u Via Canonica N. 8 v St. Roku v Gorici.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delavcem in drugim neprimernim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Za osmino sv. Mohora in Fortunata.

Kteremu Slovencu bi bilo ime „Oglej“ neznano — saj tam sta vmrla mučenika sv. Mohor in Fortunat. Sv. Mohor bil je prvi, ki je po naših krajih prižigal luč sv. vere, oznanjeval resnico sv. evangelja v mestu, ki je bilo tačas za Rimom največje na svetu. Mesto Oglej bilo je središče vse kupčije med severom in jugom, bilo je pa tudi v stratezičnem oziru za Rimljane največje važnosti. Ni se torej čuditi, da so Rimljani za to mesto že od začetka posebno skrbeli. Podelili so naselnikom vsakovrstnih predprav, in sčasoma postali so meščani enakovrstni Rimskim prebivalcem. Za vse z vojsko pridobljene pokrajine bila je osredna vprava v Rimu, vse blagostanje podjarmeljenih dežel stekalo se je v Rim, vsi izdelki umetnosti in obrtnije nakupičevali so se v Rimu, edino Oglejčani bili so sami zase. V Ogleju so imeli lastno upravo, neodvisen senat in svoje sodišče.

Za nas katoličane je pa Oglej, kakor že omenjeno, še posebne važnosti, ker od tod so se razpošiljali oznanovalci sv. vere po naših pokrajinah. Kakor v Rimu, tako je bila za časa preganjanja kristjanov tudi v Ogleju vsaka ped zemlje polita s krvjo mučnikov. A prelita kri mučnikov bila je le seme, iz kterega je izrastla neštevilna množica novih spoznavalcev Kristusovega nauka. Vender vsaka sila trajala le začasno. Tudi kristjani so se po tri sto let trajajočem preganjanju oddahnili. Smeli so vero krščansko očitno spoznavati, dopuščeno jim je bilo zidati si cerkve. Nastale so nove škofije, podirali in rušili se pa tempeljni pogani.

Kmalu so se jeli zopet zbirati hudourni oblaki. Mesto Oglej in okolica prestatu sta imela za časa ljudskega preseljevanja marsikateri hud udarec, a premagano mesto ni še bilo. Še le ob času divjih Hunov zapel je mrtvaški zvon mestu in njegovim prebivalcem. Ni mi namen opisovati hrabrost in srčnost tačasnih Oglejčanov, vsaj je to čitateljem knjig družbe sv. Mohora dovolj znano. Mesto je bilo konečno zmagano in pomorjeni prebivalci, ki se niso mogli do časa vmakniti na bližnje otoke, posebno na onega, kjer je zdaj mestice Gradež ali pa na še bolj oddaljene otoke, kjer stojijo sedaj Benetke.

Mesto, ki je šlo prej več stotisočev prebivalcev, postalo je podrtija in okolica, prej rajskemu vrtu podobna, bila je opustošena. Žalostna zimska odeja zagrinja celo pokrajino, — in ta zima je dolga.

Ko po dolgi zimi posije zopet pomladansko solnce, oživi na novo vsa narava. Tudi na Oglejsko okolico posijalo je na novo pomladansko solnce; ogrevajoče žarke razpošiljala pa je luč sv. vere. Okolj stola sv. Mohora začeli so sčasoma verniki na novo staviti svoj dom. Važnost Ogleja so spoznali sedaj rimsko-nemški cesarji. Kakor so nekdanj Rimljani mesto Oglej, tako so sedaj cesarji Oglejske patrijarhe osipali s predpravami in jim podeljevali tudi svetno oblast čez prebivalce po pokrajinah, katere so jim na

stalni prevžitek darovali. Te pokrajine so bile jako razširjene in so obsegale skoraj vse kronovine, po kterih sedaj Slovenci razkropljeni živimo. Tudi večji del Istre bil je njih lastnina.

Za časa patrijarhov od devetega do štirinajstega stoletja se je Oglej zopet povzpelo, se vo, da ne v onem razmerju, kot poprej. A sčasoma se je stvar zopet zasuknila. Početkoma neznatne Benetke izpustili so svojega leva, ki je poželjive kremplje vpičil posebno v lastnino sv. Mohora. Nastale so dolge borbe in hudi boji med beneško samovlado in oglejskim patrijarhom, ki so se še podvojili, ko je naša poknežena grofija potom podedovanja pripadla Habsburški hiši. Posledica je bila, da patrijarhi v vednem boju za obstanek svetne oblasti, niso mogli več tako uspešno svojo apostolsko oblast zvrševati. Na eno stran morali so se oholiti Benečanom pokoriti, na drugi stavili so se jim, ker so bili večinoma pa vplivu Benečanov izvoljeni, tudi pri nas zapreke.

Propad oglejskega mesta prozročile so pa še posebno reke, ki so z grušem, nanesenim iz visokih gora, poprej zdravo okolico v močvirje spremenile. Imoviti meščanje so se izselili in tudi patrijarhi so bivali raje v Vidmu ali Čedadu, kakor v nezdravem Ogleju.

Da bi se v okoliščini prišlo temu večnemu propiru, ki je bil nastal in se pnavljajal med sosednima, vedno nasprotujočema si državama pri izvolitvi vsako kratnega patrijarha, ker ta ni bil več kakor nekdanj obednem samostalni svetni vladar, ampak v svetnih rečeh podanik dvema državam, avstrijski in benečanski, določil je rimski papež, da ima oglejski patrijarhat prenehati. Vstanovil je mesto njega Videmsko in Goriško nadškofijo. Od tačas postal je nekdanj tako ponosni Oglej revna vas — a za nas vedno še enako častivreden kot zibel katoličanstva za naše pokrajine.

Sv. mučenika Mohora bomo pa najbolj častili, ako smo njegovim naslednikom verno-vdani sinovi, in kot Slovenci zvesti udje družbe sv. Mohora.

Šolsko poročilo

dvorazredne slovenske dekliške šole

v Gorici za š. l. 1889-90

Šolsko leto 1889-90 pričelo je 16. septembra 1889. s svetlo mašo. 13. in 14. se je sprejemalo in opisovalo. V pisalo se je 22 nov. učenek za prvi razred in 2 učenki za drugi raz. oziroma 4. š. leto.

Sprejelo se je in opisalo skupno št. 112 deklic, ki so se podučevale v dveh razredih po oddelkih. Prvi razred z dvema, drugi s tremi oddelkoma.

Krščanski uk je podučeval iz posebno prijaznosti visok. gospod Hilarij Zorn.

Dne 19. sept. 1889 je dobila slov. dekliška šola pravico javnosti z odlokom 14. sept. 1889. št. 18902 v smislu § 82. šoleke postavbe od 14. maja 1889. in to po prizadevanju via. g. viteza dr. Tonklija. Dne 19. novembra, godovni dan N. V. cesarice, praznovala je šolska mladina s sv. mašo.

Dne 26. novembra 89. in 11. junija je obiskal šolo c. k. mestni šolski nadzornik gospod I. Čuljat

ter bil z vseh strani povsem zadovoljen — omenil pa, da šolski prostori ne zadostujejo številu učenek.

Dne 22. decembra priredila je šolska mladina z otroškim orton „božičnico z raznovrstnim programom. Predstavljala se je: dramatičen prisr „Ubojec“ in igrokaz „Kar se ne stori se ne zve.“ Pri tej priliki oskrbela se je ubožnim deklicam obleka in razna šolska potrebščina i. t. d. Stroški so se pokrili z nadodarnimi doneski. Od 2-10 januarja je bila šola vsled hripe zaključena in to po ukazu al. c. k. mestnega šolskega sveta. Po prijaznem dovoljenju visok. gosp. viteza dr. Josipa Tonklija vadila se je (prakticirala) v I. razredu vsak dan po eno uro ispravana učit. kandidatinja g. Gulin — začela 8. marca do 14. julija.

Dne 29. marca in 4/7. je bil pri ispravi v I. in II. razredu navod. via. g. vitez dr. Josip Tonklij, 17. aprila in 12. julija pa visok. gos. dr. Gregorčič iz namena, da bi se prepričala o napredku o posamičnih predmetih.

Meseca maja so bile deklice pri spovedi in sv. obhajilu. Na dan sv. Reknjega Tolesa vdeležile so se deklice cerkvenega obhoda.

Šolska poročila so se delila 4 krat med letom. Šolnino je plačevalo 24 učenek nobena ne do 30 kr. Tudi so se izmed teh nekeje priporočile, da bi bile s prihodnjim š. letom oproščene šolnine.

Šolska knjižnica šteje le tri letnike „Vrtca in Smidove povesti. — Ker je pa materijal jezik naj potrebnejše sredstvo k vzajemnemu obdevanju in naj važnejše pospeševalo vsega pouka, ker je slovenski dekliški šoli glavni namen deklice vavstvariti s slovenskim jezikom seznanjati — dobro bi bilo, da bi se omislile šoli knjige, da bi se mladina tudi zunaj šole bavila kratkočasnim berilom ter si nabirala pravih in mnogih izrazov, saj le z berilom se jezik pili in bogati.

Med š. letom se je kupil zemljevid Evrope in napravila se je nova klop za II. razred.

Izmed vpisanih 112 učenek je 98 od 6-12 in 4 od 12-14 let. t. j. 102 učenki rojene ali udomačene v mestu, ostale 10 tere so iz okraja.

V tem letu je učila Mar. Jug . . . 55 učenek g. Pavla Leban . . . 57

v dveh razredih s petimi oddelki celodnevno v sl. učnem jeziku. Nemščina se je učila le kot prosti predmet po 2 uri v tednu.

Napredek je bil v obče dober.

V otroškem ortu je opisanih 86 otrok-prilicno je zahajalo od 45-55 otrok — vsak dan.

Prihodnje š. leto ne bo mogoče izhajati s sedanjimi š. prostori. Ako se šola ne razširi v trirazrednico ne more se sprejeti novih učenek, ali pa se mora 4. in 5. letnice odpustiti. Prvo kakor drugo bi bilo šoli le na kvar. Naj slavni odbor gleda tega kaj vkrediti blagovolji! — Ako bi bilo mogoče razširiti v irorazrednico — napravile bi se klopi za večje deklice, ker so te uže sedaj prenizke, in stare bi se porabile za manjše deklice. Dne 15. julija sklenilo se je šolsko leto s svetlo mašo, — po katerej so se razdelila med šolsko mladino spricevala.

V Gorici, julija 1890.

MARIJA JUG
učiteljica

Dopisi.

Iz Kobarida 11. julija. Feljal sem se te dni s potujočem znancem v Čedad. Videl ni še nikdar Nadiške doline. Ko preceha pri Podbunesci (Pulfero), med Matajurjem in Mio pusti predol, ki potnika ne-hote spominja žel-znične črte od Pontebe proti Re-njuti, ker sotska je ravno tako ozka, in v nobo ki-peče skelino žugejo vsaki trenutek posuti te, veklino čovariš: „ra, ne bil bi pričakoval te krasote“.

Vsklik ta je pa tudi opravičen. Okrog in okrog zagledaš lepo obdelane njive; nasajane so vinake trte, kakor jih vidiš po ravninah friulskih sploh. Hribčki so lepo obraščeni večinoma s kostanjevimi drevesi, pa tudi drugega sadnega drevja zapaziš obilno. Tudi reja sviloprejk bila je in je še nekaterim vir lepšega dobička, posebej letos, ko so se masivki v Čedadu prodajali po 2 fl. 20 kr. za enega denarja. Kakor je bila pa letos reja sviloprejk na Goriškem nekaterim na škodo, tako so tudi v Nadiški dolini več njih prodali voličko, da kupijo murbino perje in konečno so smetali sviloprejk na gorišču. O tej nesгоди, ki je pozameeniko sadela, zvedel sem od prijaznega starčka. Ta mi je to navedel, ko je italijanska finančna straža naš voz, in kar je bilo na njem, preiskavala, ne voznika, ki je avstrijskega (najbrže tobaka) seboj, povedal v svojem narečju tako le: „Ja gospod, letos smo, čast bod Bogu, zadost galete pridelali, pa le boj po dolini, skoro usaka druga hiša. Je kak umes pa, da za kupit listje, je prodal kravo ali uole, in par koncu jo vse verga na gnoj. Adan, ki je par uolu prodal, za listje kupit, par koncu je vse zavergu in je zato uon s uma paru. Z Bogom gospod, muoram iti sučat (osujati) sirak“.

Preiskava finančne straže bila je brezvapešna in smeli smo se odpeljati. Od tod do Šempetra vidiš kakih 12-14 cerkva po dolini in hribih, ki prejetaj spominjajo potnika na verne, slovenske, delavne in krepke ljudstvo. Nehote se ti viliše misel otočna: „vsi ti naši krvni bratje so od nas odcepljeni — in odcepljena mladika se posuši“.

V Čedadu, v gostilni „al Friuli“ so nama to le pravili, da je bil tam čez noč diavol, ki se predstavi „agentom“ banke „Slavijske“. Pil in jedel je potratno, spal tudi v eni najlepši sobi imenovane gostilne. Zjutraj pa prosi da naj bi potrpeži za plačilo, ker namenjeni denar, katerega je pričakoval, je valed neljube pomote banke v K. na pošti.

Najbrže je bil ta mož prav isti, ki je tudi pri nas v eni gostilni tri dni posedal, jedel in pil, ter od banke „Slavijske“ čakal denarja, dokler ga ni gostilničar zaposljal kot sleparja. Redarjem je le a begom pte odnesel. Taki sleparji so pogostoma krivi, da gostilničarji tudi poštene popotnike nekako sumljivo opazujejo, kar je gotovo neprejetno. S temi besedami sem hotel obščitno le opozoriti, da naj se ne da opehariti od ljudi, ki mnogokrat krožijo okoli in se izdajajo za agente te ali one banke, na zadajo pa se stvar pokaže v drugem svitu, in agenti so navadni sleparji. Tedaj pozor!

Iz Ogleja 12. julija. Ko sem bil pred leti prvičkrat v Ogleju in sem si ogledal veličastno cerkev, vmililo se mi je, videti jo tako opustošeno, zanemarjeno in siromašno. Stene imela je vse začrnelo, omet je bil tu pa tam sceloma odpadel, leseni strop bil je ves trhel. In zdaj zagledal sem jo vso prenovljeno, okinčano in ozaljšano, kakor svetopisemsko nevesto. Presviti naš vladar obvaroval je starodavno stolico bivših patrijarhov, da ni razpadla, ker njegovim troškom je sedaj vsa prenovljena.

Dozidana je bila in prav slovesno posvečena od patrijarha Popo dne 13. julija 1031 in 945 let pozneje je ranji prevzvišeni knezonadškof Andrej Golmayr vso prenovljeno cerkev na novo posvetil dne 13. julija 1876.

Kakor že omenjeno, bila je ta slavna, v naših pokrajnah največja cerkev, stolna cerkev Oglejskih patrijarhov. Leta 1751 je patrijarhat prenehal in mesto njega vstanovili sta se dve nadškofiji, Goriška in Videmska. Papež Benedikt XIV. hotel je spomin imenitnosti te cerkve ohraniti in je si podredil nobeni škofiji, ter sodstvo čez njo pridržal neposredno rimski stolici. Oskrbovanje te cerkve izročeno je bilo opatu bližnjega samostana Benediktink v Monasteru.

V Ogleju bili sta dve župniji; o času pa, o katerem ravno pripovedujem, združili sta se, in jedina župna cerkev Sv. Ivana stala je na mestnem trgu. Bila je pa celoma zanemarjena, in bati se je bilo, da dan na dan razpade. Radi tega je prvi goriški nadškof prosil in v Rimu dobil dovoljenje, da se smejo začasnó v stolni cerkvi opravljati župne cerkvene svečanosti in opravila.

Ta sprememba, akoravno prepotrebna, Oglejčanom vendar ni vgejala. Vsaj je njih stolna cerkev z njo zgubila svoje predpravice, ker kot župna cerkev podređena je bila goriški nadškofiji. Pozneje odpravil se je samostan v Monasteru in ni bilo več infuriranega opata, ki bi bil kolikor toliko spominjal na nekdanjo slavo te cerkve, opravljaje v njej pontifikalno cerkveno slovesnost.

Oglejčani so opetovano prosili, da bi se na katerikoli način ponovil od papeža Benedikta XIV. ustanovljeni spomin na nekdanjo slavo te cerkve. Dosegli so že pred leti, da ima njih vsakokratni župnik naslov „archipresbiter“, ki je tudi edini v naši nadškofiji, da ima ta naslov. Prevzvišeni naš knezonadškof Alojzij dosegli so pa še več. Podpirali so namreč prošnjo Oglejčanov tako temeljito, da so sv. Očjo papež Leon XIII. dne 20. februarja 1890 vsa-

kratnega župnika imenovali Apostolskim protonotarjem s predpravico, da sme nekaterikrat v letu opravljati cerkvene slovesnosti v škofovski opravi.

Oglejčani in oklicani so že željno pričakovali dne, ko bo novi preč. prolat monsr. Velescig prvičkrat opravljal pontifikalno službo Božjo. Zato je bil pa odločen ravno god sv. Mohora in Fortunata. Že na predvečer vihralo so na velikanskem zvoniku in pr mestu zastavo. Na daleč okoli slišati je bilo pitkovanje zvonov in pokanje topičev, označevaje nenavadno slovesno-t. Povod po mestu videl si vesele obraze in slišal izraze višane hvaležnosti, da se jim je ponovil stalno vsaj deloma spomin na nekdanjo slavo.

V saboto zjutraj zdeli so se abajati ljudje v veličastno cerkev, v kateri jih je slovesno zvočenje in streljanje vabilo. Ob določeni uri zberjo se: prevzvišeni grof Coronini, deželni glavar, namestništveni svetovalec, vitez Wutczgau, Oglejski župan z vseni občinskimi svetovalci, da sprejmejo novega prelata v družbi mnogoštevilne duhovščine v cerkev. Slavnostni, dnevu in pomenu primeren govor je imel d. g. Tomat, ki je dokazoval z ozirom na življenje sv. mučnikov, kako slatko je Bogu prav služiti.

Komur je mogoče, posebno pa romarji v Gradež in Barbano naj nikar ne zamudijo to svetišče obiskati in na grobu sv. mučenikov sv. Mohora in sv. Fortunata moliti, da Bog na nju priprošnjo ohrani Slovence stanovitne v veri, goreče za čast Božjo in vnete za olepšanje Njegovih svetšč.

Politični razgled.

Deželno zbornice volitve so skoraj po vseh hronovinah končane; samo na Koroškem se bodo vršile še le meseca avgusta, za dolenje Avstrijsko pa niso še razpisane. Na Solnograškem je zmagala v velikem posestvu Lienbacherjeva, ali kakor jo on zove, narodno — konservativna stranka v zvezi z liberalci proti katoliški — konservativni stranki; ker je Lienbacher pri volitvah sodeloval z liberalci, tedaj je naravno, da bode tudi v zboru z njimi vlekel na isti strani in tako dobi solnograški deželni zbor v prihodnjem zasedanju liberalno lice. Bukovinski dež. zbor bode imel, kakor so pokazale volitve, avtonomno — konservativno večino, ker tam sti se bili pri volitvah dve stranki, avtonomna in konservativna, zjediniili proti liberalni, in sti tudi zmagali v več okrajih, kakor tudi v velikem posestvu.

Kakor smo v zadnji številki poročali, je imelo mestno starešinstvo v Pragi vsled nove postave voliti dva zastopnika v deželni šolski svet, in sicer ednega Čeha in ednega Nemca, kot češki zastopnik je bil predlagan dr. Vladimir Srb, kot nemški pa državni poslanec Heinrich. A komaj so Nemci zvedeli, da hoče mestno starešinstvo, v katerem imajo Čehi veliko večino, voliti za nemškega zastopnika Heinricha, ki je sicer trd Nemec in češkega jezika niti ne ume, ali ki je pravi Avstrijec in toliko pošten, da prizna, da biva na Pemskeem zunaj nemškega še drugi češki narod, zato so nemški židovski listi in zastopstva nemških mest in občin hitro protestovali proti njegovi izvolitvi, in zahtevali, da naj se izvoli kak pravi nemški nacijonal e c. Ta volitev se je vršila pretekli teden, in voljena sta bila oba omenjena kandidata. Pred volitvijo pa je češki starešina dr. Milde v imenu svojih somišljenikov dal to le izjavo: „Omeniti moram še edno zadevo, in ta je nečuvano in neosnovano zabavljanje gledè ukrepa mestnega starešinstva o kandidaturi nemškega zastopnika v dež. šolski svet, zabavljanje od nemške strani, kakoršno je med olikanimi ljudmi skoraj nemogoče. O teh napadih nočem dalje govoriti. Skleneno je bilo, da se volji za češkega zastopnika praškega mesta v dež. šolski svet dr. Srb in za nemškega zastopnika drž. poslanec Heinrich, in s tem praško mesto izvršuje samo po zakonu njemu zagotovljeno pravo. Nobeden ni opravičen komu, ako se poslužuje po zakonu mu zagotovljene pravice svoje, radi tega česa očitati. V zakonu tudi ni nikjer določeno, da mora nemški zastopnik mesta Prage v dež. šolskem svetu biti nemški nacijonal e c ali liberal e c.“

Kar se od njega zahteva, je to, da je poštenjak, večak v šolstvu in da je nemške narodnosti. Poslanec Heinrich zadostuje vsem tem zahtevam in v tem oziru se mu tudi ne očita ničesar. Očita se samo nam, ker ne volimo po željah ončh, kateri se smatrajo za edino opravilene zastopnike nemštva na Češkem. Kdor je pošten Nemec ne strinja se z njimi; v tem oziru se sklicujem na nemško konservativno stranko. S to volitvijo nočemo žaliti nemškega naroda in nemške narodnosti, katero čislamo; da bi pa nam tu kdo veleval, kako moramo izvrševati svoja prava, to se — da Bog — nikoli ne bode zgodilo. Še edno stvar moram poudarjati. Mi tu ne volimo zastopnika narodnosti, ampak zastopnika kraljevega stolnega mesta Prage; da bi izvolili kakega, ki Pragi ni naklonjen, se od nas vender ne more pričakovati. Po tej izjavi in ko je še Mladočeh dr. Podlipny ugovarjal proti češko-nemški spravi sploh, vršila se je volitev in voljena sta bila omenjena kandidata skoraj soglasno. Ali kar nemški liberalci niso mogli doseči pred volitvijo, to so dosegli po volitvi; vsled njihovega ropotanja in najbrže tudi vsled prigovarjanja od vladne strani Heinrich mandata ali izvolitve ni sprejel, in treba bode voliti drugega nemškega zastopnika. Radovedni smo, kaj store Čehi, ali se bodo udali zahtevam liberalnih Nemcev ali ne.

„Narodni list“ v Zadru obsojuje izgrede dalmatinskih visokošolcev na Dunaju, ki so dr. Klaič-a, ko se je vračal iz delegacij, na kolodvoru južne železnice, insultirali, ker se je tetos v delegacijah pohvalno izrekel o sedanji avstrijski upravi v Bosni in Hercegovini. Ta list se z dr. Klaič-ovo izjavo popolnoma vjema, in opozarja visokošolce na tridesetletno, nesebično delovanje g. poslanca, ter jim očita nehvaležnost, ko v svoji mladeniški razburjenosti popolnoma vse pozabijo, kar je dr. Klaič v tem času prioboril svoji domovini. — Mladina tedaj povsod ednaka.

Srbski ministerski predsednik Gruić je poslal vsem srbskim zastopnikom pri inozemskih vladah noto, v kateri omenja v Prištini umorjenega srbskega konzula in druge vlade opozorja, da bi one od Turčije zahtevale, da da Srbiji primerno zadoščenje. — Bivanje kralja Milana v Belemgradu je spet oživel stranko srbskih naprednjakov. Njihov nekdanji vodja Garašanin je izdal oklic, v katerem pravi, da je veljava države razrušena, med tem ko veljava hajdukov in roparjev vidno raste, da so se poštenje, resnico, plodonosno delovanje umaknili sleparji, hinavščini in korupciji. Garašanin v tem oklicu izjavlja, da hoče njegova stranka spet zjedinjena pričeti in nadaljevati svoje politiško delovanje. — Ni lahko več mogoče, da bi Garašanin še kedaj igral na srbskem svoj nekdanjo ubogo. — Novoimenovani srbski poslanik na dunajskem dvoru je ministerstvu avstrijskemu za vnanje zadeve izročil prošnjo, da bi ono posredovalo pri ogrski vladi, da bi ta spet dovolila vvažanje prešcev v Avstrijo.

Pretekle dneve se je mnogo govorilo o odstopu bolgarskega kneza, kakor tudi o napadu na bolgarskega ministerskega predsednika Stambulova; novodošla poročila zatrjujejo, da so bile vse one vesti neosnovane in izmišljene. Princ Ferdinand biva sedaj v Karlovih Varih na Pemskeem; tam ga je obiskal njegov brat in drugi sorodniki, in listi trdijo, da njegovi sorodniki zunaj matere silijo na to, da se odpove bolgarskemu prestolu, ker je le malo ali nič upanja, da bi ga kedaj velevlasti priznale bolgarskim knezom.

Turški sultan se bojda snide z ruskim carjem; ta shod ima biti političnega pomena, ker se hočeta vladarja pri tej priliki porazumeti glede načina, po katerem bi se dalo rešiti zamotano bolgarsko vprašanje.

Gorenje zbornica angleška je v tretjem

branji sprejela postavni načrt o odstopu otoka Helgoland in pogodbo, sklenjeno med Anglijo in Nemčijo.

Domače in razne vesti.

Na 6 tedenski odpočitek podal se je c. kr. okr. glavar, namestništveni svetovalec g. vitez Bosizio. Glavarstvena opravila vodi med tem c. kr. okr. komisar g. Lasciac.

Razpust „Pro Patria“. C. kr. ministerstvo za notranje zadeve je z odlokom dne 10. julija t. l. št. 2897 M. J. določilo, da se ima na podlagi §. 24 postave 15. novembra 1867 razpustiti društvo „Pro Patria“. Z razpustom društva prenehajo tudi postavni pogoji za obstanek podružnic; radi tega je c. kr. namestništvo v Trstu zavkazalo razpustiti vse podružnice društva „Pro Patria“ na Primorskem in sicer: v Trstu, Gradišči-Brumi, Trzinu (Moufalcone), Cervinjanu, Korminu, Zagraju, Gorici in v edenindvajsetih krajih po Istri. Ta odlok c. kr. namestništva v Trstu dne 17. t. m. podpisal je mesto c. kr. namestnika: Reja.

Vsled namestništvenga odloka, da je po vkrepu c. kr. ministrstva razpuščena tudi podružnica „Pro Patria“ v Gorici, zaplenila je policija v sredo 16. t. m. vse pušice, v ktere so se nabirali darovi za „Pro Patria“. Ob enem bili so zapečateni vsi spisi pri vodstvu tukajšnje podružnice. Župan iz Podgore vdobil je pa nalog, da je ob 9^{1/2} uri zvečer s pečatom zaklenil v navzočnosti dveh komisarjev otroška vrta v Podgori in pri Sočinem mostu.

Razloga razpusta sta bila posebno dva: prvi, ker društvo ni hotelo o priliki občnega zbora v Tridentu razobesiti cesarske zastave, drugi pa, ker so bili na dan občnega zbora telegrafovali v Rim predsedniku društva „Dante Alighieri“, katero društvo, kakor smo bili o svojem času v „Soči“ že naznanili, goji protiaustrijske tendence.

Imenovanja. Na Primorskem so imenovani namestniškim koncipistom: Artur Wolkenstein Rodegg, Ivan Bat. grof Sordina de Cocinari, Ivan Kreklic pl. Freuland, Albert vitez Putzer-Reybegg, Emil Feich, Rudolf Lobmayr, dr. I. vitez Ssarpa, baron Anton Ceschi v sv. Križu.

Imenovani so stalnim učiteljem: Novak, dozdaj suplent, na goriški gimnaziji; Sch. uzer, suplent v Trstu, na realki v Gorici; suplent Sova v Trstu, na gimnaziji v Polo, suplent Schletterer na Dunaju na gimnaziji prav tam. Na gimnazijo v Polo sta premeščena tudi gimnazijalna profesorja v Pazinu: Benedetti in Kalberg. Gimn. prof. Drexel v Pazinu pride v Trst.

Premembe na kranjskih srednjih šolah.

Professor veroukača g. Tomo Župan je dobil mesto na nižji gimnaziji v Ljubljani, gg. profesorja Martin Karlin in Iosip Hubid mesti na nižji gimnaziji v Ljubljani, g. profesor Rutar mesto na nižji gimn. v Ljubljani, g. dr. Požar je premeščen iz Novega Mesta na nižjo gimnazijo „Ljubljani“ g. Iosip Ienko z višje na nižjo gimnazijo v Ljubljani, g. Anton Derganc je pridelen nižji gimnaziji v Ljubljani, g. Henrik Pirker je dobil mesto na realki, gosp. Perušek v Novem Mestu mesto na tukajšnji višji gimnaziji, gg. suplenta na ljubljanski gimnaziji Matej Suhad in Luka Pintar sta imenovana za prava učitelja v Novem Mestu, g. suplent Lederhas v Ljubljani.

Princ Württemberg, korni poveljnik, si je v sredo in četrtek ogledal tukajšnje vojaško posadko.

Na tukajšnji državni gimnaziji končalo je šolsko leto 12. m. Učno osobje šteje z voditeljem vred 18 rednih profesorjev in učiteljev. Učencev je bilo vpisanih začetkom šolskega leta 422, med letom jih je izstopilo 20 tako, da jih je ostalo koncem šolskega leta še 402. Po narodnosti bilo je 179 Slovencev, 171 Italijanov, 51 Nemcev in 1 Poljak. Po vseh je bilo 24 odličnjakov, 257 jih je dobilo I. 73 II. in 25 III. red. Iz jednega predmeta sme ponavljati po počitnicah izpit 17 učencev, neizpraznanih je ostalo 6. — Pri tako neugodnem vapehu spominjamo se nehote poročila prav te gimnazije leta 1853. Koncem tega leta bilo je 232 učencev in sicer 131 Slovencev, 75 furlanov, 18 Italijanov, 8 Nemcev in 1 Hrvat. Po vseh je bilo 67 odličnjakov in 153 jih je dobilo I. red, 12 jih ni bilo izpraznjenih; padel ni bil nobeden. — Vsi tuje se nam še druga primera. L. 1853 bilo je na gimnaziji skoraj dve tretjini Slovencev, prav v pravem razmerju vseh prebivalcev naše poknežene-grofije. a letos jih štejemo le nekaj čez jedno tretjino. Radi bi pa iz šolskega izvešja tudi pozvedeli število pravih Italijanov, ker v naši kronovini jih govori še vedno več furlanski, kakor italijanski.

Zrelostne izpite je hotelo delati ta teden 28 osmošolcev goriške gimnazije. Kakor slišimo, je bila

izpraševalna komisija nenavadno stroga; nekateri učenci so odstopili in se izpitu kar niso podvrgli, ko so zapazili, da je od 12 terih, ki so bili izprašani v ponedeljek in torek, le 5 skušnje prestalo. Mladičiči so bili zaradi take strogosti zelo razburjeni, in so v torek v pričo komisije jeli razgrajati, zato v sredo in četrtek skušnje niso bile več javne, ampak so se vršile pri zaprtih durih. Natančnej izid nam ni še popolnoma znan, o tem tedaj v prihodnjem listu.

Jetnik je vskočil in jo popihal v noči od sobote do nedelje iz zapore pri sv. Antonu. Pred tremi leti že je bil vlomil skozi streho neki Robert Gomiščik po domače Bulfon v stanovanje udove D. med tem časom ko je bila pobožna gospodinja pri blagoslovu na Kostanjevici. Nabral si je bil različne zlatanine in srebernine, ter tudi nekaj denarja. Ko ga takrat dekla zapazi, kliče ta na pomoč; ali ko vzmemo vid, da po poti, po kateri je prišel, vbežati ne more, skoči iz okna prvega nadstropja na ulico in jo pobriše tako naglo mimo, da ga ljudje, ki so se zbrali na dekelno vpitje pred hišo, še dobro vedeli niso, zakaj ta krik. Potegnil jo je čez mejo na Laško, kjer se je klatil delj časa. Nazadnje ga je zasačila italijanska pravica pri neki tatvini. Po prestani kazni dovedli so ga italijanski karabinerji do meje in ga izročili našim redarjem. Naši porotniki so ga nedavno obsodili radi one tatvine na šest let ječe. Akoravno je že vaju v senci bivati, — bil je menda že poprej trikrat zaprt — zdelo se mu je vendar preveč kar šest let nasenkrat. Zdolbe si torej v saboto večer zid pri dimniku in spleza po dimniku na streho. Drugi sojetnik je ropot slišal in pokliče čuvaja, ki kmalo zapazijo, da jim je ptiček všel. Nastavijo se na vogle, da bi jim ne mogel po kaki ulici vbežati. Čuvaj Segala gre, akoravno se je zlivala velika ploha, vbežnika iskat po strehah. Stakne ga nazadnje v nekem podstrešji, in ko vidi vbežnik, da mu je zaprežena pot, udskoči iz precejšnje daljave in višine v okence nekega stranišča, pobriše jo po stopnicah na prosto, pa le za nekaj časa. Dva druga čuvaja, ki sta stražila na tisti strani, jo vdereta za njim in ga vjameta pod Kostanjevico.

Strela provzročuje letos posebno pogosto nesrečo. Nedavno je udarila na Grahovem v hlev Ivane Golja in ga užgala, da je pogorel do tal. Škoda je blizo 1000 gld. Hlev je bil zavarovan. — V nedeljo 6. t. m. bila je nevihta po Hobaridskem Kožu, v Kriedi je udarila strela v hišo Iosipa Antih. Vščani so precej na pomoč pritekli in ogenj pogasili, preden je požar nastal. Škoda je sicer neizmerna, o snah je bil, da bi ogenj dalje ne segnil.

Vsaboto zvečer je vdarila pa v klev I. Medesotija v Moši in vbila pitanega vola;

Velik hrup po mestu provzročilo je v torek 100 žensk, ki so popoldne motanje sviloprejskih mesičkov v tovarni g. Lenassi-ja ostavile. Povod „strajkanju“ je pičila plača, nenavadno dolgo delo in nezadostna, revna hrana. Povrnile so se pa zopet na delo, ko se jim je zagotovilo, da se jim stanje zboljša.

Slovesno blagoslovljenje in položitev prvega kamena pri novej cerkvi v Rocolu v Trstu, bode dne 19. t. m. dan sv. Vicenca Pavljanskega ob 8. uri predpol. Temu svetniku bode nova cerkev tudi posvečena. Napravili so se dotični načrti in proračun. Cerkev bode stala vkupe 150 tisoč goldinarjev; zidana bode na tri ladije ter bode merila 50 metrov dolgoti in 25 metrov širokosti; v njej bode prostora za 3000 oseb. Sprejaj bode imela monumentalno pročelje. Po tem takem bode pravo umetno delo našemu mestu v okrasbo. Dosedaj se je nabralo milodarov gl. 8804.10 v denarju in 2350 v vrednostnih papirjih. (Edinost.)

Za razsodnika naprosili sti menda angleška in severo-amerikanska državi Rimskega papeža Leona XIII. Združene severne države v Ameriki nameravale so zabraniti vsem tadjam prišedšim z Angleškega in iz Kaudije, ribji lov pri Behringu. Zvezne države, da imajo to pravico od takrat, kar jim je Rusija prepuстила neizmerno planjave v Alaski, Angleži pa trdijo, da je tudi morje pri Behringu mednarodno. Z lepa si državi nočeti pogoditi, ker nobena ne mara odstopiti od svojih resničnih ali navideznih pravic. „Na j torej razsodi papež“; tako pišejo angleški listi.

Slovanski jezik za v Černogori bivajoče katoličane Antivarske nadškofije pri službi Božji dovolila je, kakor znano, Rimska stolica. Vsled tega natisnile so se mašne in druge liturgične knjige s cirilico. Ker rabijo cirilico tudi razkolniki, bal se je nadškof v Antivaru zmešnjav in je prosil Rimsko stolico, da bi se liturgične knjige tiskale z katoličane edino le v glagolici; sv. Oče je to privolil.

Poseben zabavem vlak odrinje v nedeljo 19 t. m. ob 9. uri 22 minut zjutraj z goriške postaje in dojde na Dunaj 20. ob 5. uri 50 min. zjutraj. Komur denar in čas prepusti, si pri tej priliki lahko ogleda znamenito dunajsko gospodarsko in gozdarsko razstavo. Voznja je zelo zanimiva. Listki tje ino na-

zaj, veljavni 15 dni, stanejo 23 gld. za drugi, 16 gld. pa za tretji razred.

Pristojbino advokatom določajo postava dne 20. marca 1890. Za vse kronovine, razun Dalmacije, Tirola in Predarlberskega so določbe pravnega ministra že objavljene in se ozirajo tudi na potne stroške in oddaljenost kraja. Ta postava zabrani znanprej marsiktero besedikovanje. Nove določbe veljajo od 15. julija naprej.

Novo poštno znamke. Trgovinsko ministerstvo objavilo je dne 9. t. m. določbo o novih poštinih znamkah. Znamke bodo znanprej druge barve in drugačne oblike. Pri znamkah, ki se najbolj rabijo, t. j. po 2, 3, 5 in 10 kr. ostane ista barva, kakor dozdaj, drugim se barva spremeni. Glede na to, da se bodo znanprej poš na pošiljave plačevale s znamkami in ne več v gotovini, dobimo s 1. septembrom t. l. tudi znamke po 1, 12, 15, 24 in 30 kr. po 1 fl. in po 2 fl.

Kolera na Španskem le še hujše razsaja. V provinciji Valencija vsaki dan več ljudi zbolijo in od teh jih veliko tudi umre. Poroča se, da je morilka tudi že na Portugalskem tirjala svoje žrtve. Iz Rima piše „Opizione“ dne 13. t. m., da so zboleli za kolero v Hodeidi ob Rudečem morju nekateri turški romarji.

Strašna nevihta razsajala je po Galiciji, kakor se poroča iz Lvova 8. t. m. Ravno najbolj rodovitni kraji dežele zadeti so najhujše; nesrečo občutila bode britko cela dežela. V okrajih: Zloczow, Chodorow, Stryi, Zaleszozkyi, Mielnica in Sutatyn je toča vse poljske pridelke popolnoma vničila, ravno tako tudi v okrajih: Zydarzow, Bobrka, Rohatyn in Podhajce. Po drugih okrajih nevihta ni ravno toliko hudo razsajala, pa je vendar pobrala še po petih okrajih nad polovico poljskih pridelkov. Najhujše je razsajala nevihta po okrajih, Zydarzow, Rohatyn in Podhajce. Tod so vničene tudi senošeti in pašniki; strašna lakota čaka ljudi in živino. Bog se vamili!

Meseca julija sneg. Po Solnograškem in Tirolskem zapadel je sneg vse gore dne 13 in 14. t. m. Po planinah poginilo je vsled mrasa veliko živine. V Goštinu bil je v nedeljo sneg po on čevlji na debelcem. Provzročena škoda na polju, po sadunosnih vrtil in po gozdech je ogromna.

Poveden je od nedelje dne 13. t. m. sem na Tirolskem tako velika, kakoršne vže od 1882 ne pomnijo. Blizo Bolzan-a je voda jez na dveh krajih protigala in planjavo poplavlila. V Veroni so nekateri mestni oddelki poplavljeni.

Velik požar. Iz Carigrada se poroča dne 12. t. m. V neki zalogi stavbenega lesa v Stambulu zagorelo je. Ogenj se je vnel tudi po bližnjih skladiščih in ker je pihal močan veter, bilo je kmalo v tem predmestju 900 hiš v plamenu.

Tudi poštni uradniki v Londonu skušajo si svojo materijalno stanje zboljšati in zato hočejo „štrajkati“; vendar so pismeno zagotovili načelniku vseh poštinih uradov, da do 21. t. m. ne bodo „štrajkali“ ako se uradniki, ki niso v zadruzi, do takas odpuste. Tri sto pismonošev glavne poštne postaje se je hkrati vprilo. Na prigovarjanje uradnikov, da bo lord Compton, ki je prevzel posredovanje med uradniki in glavnim načelnikom poštinih uradov, tudi za pismonoše skrbel, opravljajo tudi ti še svoj posel; — koliko časa, se ne ve.

Strelnega prahu ne z dimom ne brez dima za naprej ne potrebujemo več. Ko je razkladal skupni vojni minister Bauer letos v delegacijah, koliko milijonov da potrebuje za smodnik brez dima, češ, da ga imajo vže druge države in da mi sami zasotati ne smemo, omenil je še to-le: „Mogoče pa je, da spodrine brezdimni smodnik kaka druga še bolj koristna iznajdba“.

Ako smemo verjeti pariškemu časniku „Temps“, se je že vresničilo to prerokovanje. Neki inženir Pavei Giffard izumel je puško, pri kateri ne potrebuje več nikakega smodnika. Streljivo mu je neka tekoča zmes, ki se pri streljanju razpuhti v plin, kateri kroglo odnese še z večjo močjo, kakor smodnik, in ki ima še to prednost, da strelec skoraj ne čuti sunenja pri streljanju. Pred cevjo, v katero se devažjo kroglo po strani, napravljena je jeklena posodica, ki drži 100 gramov take tekoče zmesi. Vselej kadar strelec sproži, izteče edna tretjina grama iste tekočine, katera hipoma izpuhti in ono silno moč provzroči. Vsaki strelec nosi seboj v puški streljiva za tristo krogel.

Da bi se le oni milijoni, ktere so dovolile delegacije za brezdimni smodnik, ne razkadili poprej, kakor izpuhtijo oni, ki bodo potrebni za plinovo streljivo.

Za „Narodni Dom“ Menda ni samo nas Slovencev, ampak bolj ali manj sploh človeška slabost, da se marsikatero lepe ideje z velikim in občin veseljem poprimemo ter z navdušenjem začnemo za njo delati, ali, ker se ne da

v kratkem času urediti, začne navdušenost, začne zanimanje za idejo pekat, ker nam v obdobju nedostaja one želene vstrajnosti, ki ne odneha, dokler ni namen dosežen. Tako se godi pri nas tudi ideji „Narodnega Doma“. Ali ni vredno, da bi našla vstrajno zanimanje in podporo pri vseh Slovencih? Ali nima „Narodni Dom“ naposled lastnina Matice Slovenske, torej lastnina vsecelovskega društva postati in njega letno dohodka v pospeševanje slovenske literature izdatno pomnožiti? In vendar se je število teh, ki se za „Narodni Dom“ kaj iztrjujejo, zelo zelo zmanjšalo. Da bi pa to zanimanje po vsem ne nehalo, ampak se od časa do časa prebujalo, za to skrbeti je glavni namen „Krajcarskega društva“, ki je tako rekoč ekskluzivni organ društva „Narodni Dom“. Po knjižnicah in znamenjih je sbralo po krajcarjih in desetih okoli skoraj deset tisočakov. Ali zanimanje za to knjižnico je skoro popolnoma nehalo. Zvesto svojemu namenu, katero je izraženo v njegovem imenu, po majhnih pa mnogostrovnih žrtvah nabrati velike svote, izmislilo si je nekaj novega. Hotelo je namreč te majhne žrtvice prikleniti na nekatero vsakdanje potrebnino olikanih zavezdah Slovencev, ter tako odprati trajen vir dohodkov za „Narodni Dom“. Društvo je namreč takole sodilo: Ako daš prijatelju ali znancu vizitnico, ako mu naznanila kak vesel dogodek, na pr. svojo sarko ali poroko, ako mu pismo pišeš in se vse to zgodi na takem papirju, ki je okrašen, ne s kakim monogramom ali s tako ručico ali kako onake aličice brez pomena, ampak z znamenjem, ki prida, da se udeležuješ žrtve za skupne narodne namene, in ki vrhu tega kaže še podoben katerega izmed slavni Slovencev, ki so jih s ponosom in s hvalečnostjo spominjamo, potem ima gotovo taka vizitnica, tako naznanilo, tak list za zaveznega Slovenca še poseben pomen in posebno vrednost, katere navadni papir ne more imeti, ker to so potem tako rekoč vidne znamenja rodoljubja med nami.

Te ideje, katero so na podoben način naši bratje Čehi že davno v korist „Ustřední Matice Školské“ uredili, poprijelo se je „Krajcarsko Društvo“, ki ima po izpremenjenih svojih pravilih zdaj tudi pravico tiskovine v svoj namen izdajati, ter jo dalo podobice istih slavni Slovencev, Vodnika, Prešerna, Slomška in Blewissa v različnih okvirih in različni velikosti, v jedni ali dveh barvah natisniti na vizitnice, naznanila kartone, liste in zavitke za pisma. Podobe so krasno izdelane, tisk in papir je od prve trdnosti v tej stroki v Avstriji in tako smejo biti prepričani, da podamo Slovenem eleganten „narodni papir“, katerega bodo gotovo prav veseli.

Bodi vaši rodoljubom priporočeno, da začnejo zdaj posnemati naših bratov na severu žego, ter med seboj si le od „Krajcarskega Društva“ izdane vizitnice in naznanila in pisma pošiljati. Vizitnice pa bi se dale še o marsikateri drugi priliki: rabiti, nego se zdaj navadno rabijo. Kako lepa je na pr. na Češkem razširjena navada, da dragim in zaslužnim pokojnikom na krsto polagajo, vence, lire in onake stvari, sestavljene iz samih takih vizitnic, na katere so prijatelji, ananci in častitelji zapisali svoje ime poleg kakega primernege reka ali verza, ali pa tudi vencem med liste vtikajo tako vizitnice; gotovo posnemanja vredna navada! Naznanila kartoni pa bodo tudi narodnim društvom lahko služili v njih namene, v naznanila, vabila, programe, plesne rede i. t. d. Vsi ti papirji bodo res nekoliko dražji od navadnih, pa gotovo bodo rodoljubom tako ugajali, da bodo prav radi neznačajne žrtvice pogajali na žrtvenik „Narodnega Doma“. V kratkem bode po članikih se natančneje razglasilo, po kaki ceni, in po katerih trgovcih se bode ta „narodni papir“ prodajal.

Odbor
„Krajcarskega Društva“.

Schwarze, weisse und farbige Seiden-Damaste von fl. 1.40 bis fl. 7.75 p. Meter (18 Qual) — versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depôt G. Henneberg (K. u. K. Hof-lief.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

OZNANILO.

Dne 22. t. m. podam se iz Gorice v Kobari, kjer ostanem do 29. t. m. Slavnemu občinstvu se priporočam, da da o tej priliki svoje slike po meni narediti. Fotografiral bi na željo sl. občinstvo tudi poslopja in pokrajine.

MAREGA, fotograf v Gorici.

Počija blago dobro spravljeno in pošteno prosto!

Teodor Slabanja

zidar v Gorici, ulica Kerli št. 17.

priporoča se vlijadno pri visoki častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovejše oblike, kot: monstrance, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posrebrti. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja.

Počija blago dobro spravljeno in pošteno prosto!

C. kr. priv. zavarovalno društvo
„Avstrijski Feniks na Dunaji“
ustanovljeno leta 1860.

Naznanja slavnemu občinstvu da sprejema zavarovanja proti toči.

Glavni zastop v Gorici
Nunska ulica št. 3.

V samih osmih letih po iznajdbi na stotine priznanj pridobila si je: Rih. Gaertner-jeva tekoča francoska likavna mast za čevlje.

V eni minuti svetijo se čevlji kot zrcalo, ne da bi jih krtačil.

Pomažejo se čevlji samo s to mastjo in v trenutku postanejo in ostanejo tudi črni in svetli saj za 8 dni. Mokrota jej nič ne škodi, da ta mast zabrani cold, da se čevlji tako lahko ne premočijo. Priporoča se posebno veleč. duhovščini, p. n. oficirjem, oskrbnikom, logarjem in sploh vsakemu. Pri c. in kr. vojakih je že davno v navadi. — Tudi konjska oprava čisti se lepo s tem mazilom.

Pošilja se prosto pošt.: 2 skl. za 1.30, 6 skl. za 3 in 12 skl. za 4.80.

Kemična tovarna RICH. GAERTNER, c. in kr. vojni eskerbovalec, Wien, Giselastrasse 4.

Prodaja se pri večih kupcih, usnjarih in čevljarjih. V Gorici ima zalogo: EMILIO GENTILI, Via Signori.

VINSKE IN SADNE STISKALNICE

najnovejše sestave prav pripravne in za 20% bolj močne kot druge.

NA DERŽAVNI SADNI RAZSTAVI NA DUNAJU

meseca oktobra 1888 kot najboljša spoznane in s Pervim darilom obdarovane.

M. L. I. N. E. za grozdje in sadje

izgotovljajo in prodajajo

Ph. Mayfahrt et Co.

Fabriken landwirthschaftlicher u. Weinbau-Maschinen-Eisengiesserei und Dampfhammerwerk

Dunaj II, Frankfurt a. M. u. Berlin N.

KATALOGI in usako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

— Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo. —

„Unio catholica“

vzajemni zavod za zavarovanje škod na Dunaji, I., Bäckerstrasse 14.

koncesijovan v skladu z ministerstvom narodne zveze 28. februarja 1889.

Zavod zavaruje:

Premakljivo in nepremakljivo premoženje proti škodi po požaru, strehi in eksploziji — za taka zavarovanja jamči solidarno prvi vzajemni zavarovalni zavodi, kateri so člani razdelilnega društva vzajemnih zavarovalnic. Vred zveze z vzajemnimi zavarovalnimi zavodi zamore „UNIO“ zavarovanja v največji vrednosti sklopiti in daje na podlagi te zveze svojim zavarovancem največjo varnost. Vsakoletni prebitok razdelil se bode med zavarovance.

Zavod vpeljal je tudi novo, doslej še ne poznano široko zavarovanje, namreč:

Zavarovanje cerkvenih zvonov proti preletu ali razpoku. V to stroko spada ena škoda, katere niso posledice požara, temveč ki nastanejo vled družih katerih-koli slučajev. K vdeležbi v tej zavarovalni stroki vabijo se vsi predstavitelji cerkveni predstojniki.

Tudi posreduje zavod pri prvih vzajemnih zavarovalnicah.

zavarovanje na življenje in proti nesgodam.

Vprašanja glede zavarovanj blagovolijo naj se podpisnemu glavnemu zastopu ali pa okrajnim gospodom zastopnikom dopisovati.

Zastopništva po deželi oddajamo zaupnim osebam, katere se naj pismeno ali ustno pri podpisnem glavnem zastopu oglašajo. Za Gorico imenovan je gospod M. Korsic našim zastopnikom.

Trst, meseca julija 1890.

Glavni zastop zavoda „UNIO CATHOLICA“ v Trstu

za Primorsko in Dalmacijo.

MATKO MANDIĆ.

Coppag & Skert

Slavna Zaloga

Semeniške ulice 12.

obsej poznata trgovina knjig, umetnin, muzikalij in papirja

v Gorici.

Podružnica

Na Travniku 14.

Priporoča slavnemu občinstvu svojo pomnoženo zalogo uradnega, listonega, tiskarskega in zavojnega papirja.

Največa zbirka vradnih, šolskih, risalnih in slikarskih potrebštin.

Mnogobrojna zbirka mašnih in molitvenih knjig.

Trgovcem in prekupcem še poseben odbitek

TOČNA POTREŽBA